

Sygn. akt: II AKa 374/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 08 kwietnia 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący	SSA Wojciech Paluch (spr.)
Sędziowie	SA Robert Kirejew SA Piotr Filipiak
Protokolant	Mateusz Dejas

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Gliwicach Wiesława Kużdżała

po rozpoznaniu w dniu 25 marca 2021 r. sprawy

1. M. Z. s. S. i I., ur. (...)

w M. oskarżonego z art. 163 § 1 pkt 3 i § 3 k.k. oraz z art. 220 § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 11 § 2 k.k.

2. K. D. s. J. i J. ur. (...)

w K. oskarżonego z art. 165 § 1 pkt. 5 k.k. i art.165 § 3 kk oraz art. 220 § 1 k.k. w zw. z art.11 § 2 k.k. przy zastosowaniu art.12 k.k.

3. J.J. s. K. i H., ur. (...)

w K. oskarżonego z art. 220 § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 12 k.k.

na skutek apelacji prokuratora , pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych i obrońców

od wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach

z dnia 24 września 2019 roku, sygn. akt IV K 85/16

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

a) w odniesieniu do oskarżonego M. Z.:

- przyjmuje, że zachowania przypisane mu w pkt 1 i 2 stanowią jedno przestępstwo polegające na tym, że w okresie od 13 listopada 2006 roku do 21 listopada 2006 roku w R., działając z góry powziętym zamiarem, w krótkich odstępach czasu, pełniąc obowiązki Głównego Inżyniera Wentylacji – Kierownika D. (...) Kopalni (...) w R. (...) i z tego tytułu sprawując nadzór nad zwalczaniem zagrożeń gazowych, pyłowych i pożarowych oraz będąc odpowiedzialnym za bezpieczeństwo i higienę pracy pracowników, nie dopełnił ciężących na nim z tego tytułu obowiązków, w ten sposób, że nadzorując prace związane z likwidacją ściany pierwszej w pokładzie (...) na poziomie 1030 metrów i wiedząc o szczególnie niebezpiecznych warunkach w tym rejonie, spowodowanych IV kategorią istniejącego w tym rejonie zagrożenia metanowego, „B” klasą zagrożenia wybuchem pyłu węglowego oraz III stopniem zagrożenia tapaniami,

posiadając informacje o występowaniu w okresie od 13 do 16 listopada 2006r. powtarzających się przekroczeń dopuszczalnych stężeń metanu w rejonie ściany 1 oraz wiedząc o powtarzających się od dnia 17 listopada 2006r. do dnia 21 listopada 2006 r. dalszych przekroczeniach dopuszczalnego poziomu metanu występujących przede wszystkim podczas rabowania i wyciągania zestawów obudowy zmechanizowanej, zaniechał stosowania profilaktyki zapobiegania wybuchowi pyłu węglowego w ścianie 1, polegającej na opyleniu lub zroszeniu wodą ściany, a nadto wiedząc o wynikach pomiarów dokonanych przy użyciu chromatografu w dniu 19 listopada 2006r. w godzinach 07:30, 08:00, 08:30 i 09:00 oraz w dniu 21 listopada 2006 r. w godzinach 14:30, 15:30 i 16:00, stwierdzających występowanie stężeń metanu i innych gazów wskazujących na istnienie mieszaniny wybuchowej gazów w przestrzeni otamowanej za ostatnim zestawem obudowy przeznaczonej do wyrabowania w ścianie 1 pokład (...) na poziomie 1030 m, polecał podległym pracownikom dozoru działu wentylacji w tym: R. K. (1), B. S. oraz D. H., prowadzenie prac związanych z likwidacją ściany w powyższych warunkach, w trakcie których pracownicy nie byli wyprowadzani z wyrobiska, mimo opisanych wyżej przekroczeń dopuszczalnego poziomu metanu, a wejścia do wyrobiska nie były zagradzane, przez co spowodował niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia wielu osób pracujących w tym rejonie albo dla mienia w wielkich rozmiarach, w szczególności dla: A. M., S. S., T. K., J. N., F. S. (1), R. S. (1), D. K. (1), R. P. (1), J. S. (1), J. D. (1), R. K. (2), P. G., A. S., Z. W., K. H., R. Ś., M. Ś., M. B. (1), G. M., K. L., F. S. (2), K. T., M. R., W. R., J. S. (2), J. M. (1), D. O., E. G. (1), R. S. (2), R. K. (3), K. P. (1), G. K., M. B. (2), M. B. (3), M. C., D. D. (1), J. F., M. F., T. J. (1), J. K. (1), M. K., P. K. (1), M. M. (1), E. M., A. N., A. P., M. W., P. W., L. W., C. S., K. W., A. G. (1), K. G. (1), Z. N., J. S. (3), B. D., J. K. (2), K. K. (2), D. M., K. S. (1), D. K. (2), M. S. (1), G. T., K. N., M. M. (2), T. C., K. C., L. S., T. G. (1), S. Ś., R. P. (2), S. T. oraz kolejnych 23 osób to jest: M. T. (1), Z. T., D. K. (3), M. M. (3), A. W., P. J., W. S., A. F., D. D. (2), K. B., K. S. (2), A. G. (2), H. S., T. R., B. P., T. B., I. B. (1), K. P. (2), K. G. (2), J. M. (2), E. S., J. B. (1) i J. G., którzy w następstwie tych zachowań, ponieśli śmierć w dniu 21 listopada 2006 r. spowodowaną zapaleniem i wybuchem metanu oraz pyłu węglowego, czym wyczerpał znamiona występku z art. 18 § 1 kk w zw. z art. 165 § 1 pkt 5 kk w zw. z art. 220 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 § 1 kk; a jako podstawę wymiaru kary przyjmuje przepisy art. 165 § 1 pkt 5 kk w zw. z art. 11 § 3 kk, wymierzając oskarżonemu karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności, zaliczając na jej poczet po myśli art. 63 § 1 kk okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 5 września 2007 r. godz. 5⁽¹⁰⁾ do dnia 3 lipca 2008 r.;

- uchyla pkt 3 i 4 zaskarżonego wyroku

b) w odniesieniu do oskarżonego K. D.:

- uchyla pkt 7-9 zaskarżonego wyroku;

- na poczet orzeczonej w pkt 6 kary pozbawienia wolności zalicza oskarżonemu po myśli art. 63 § 1 kk okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 4 kwietnia 2008 r. do dnia 4 lipca 2008 r.;

2. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

3. zasądza od oskarżonych na rzecz Skarbu Państwa wydatki za postępowanie odwoławcze w kwotach po 6,66 zł (sześć złotych 66/100), a nadto od oskarżonych M. Z. i K. D. opłaty za obie instancje w kwotach po 300,00 zł (trzysta złotych 00/100) oraz od oskarżonego J.J. opłatę za II instancję w kwocie 420,00 zł (czteryście dwadzieścia złotych 00/100),

4. zwalnia oskarżycieli posiłkowych J. B. (2), M. G., E. G. (2), T. G. (2), J. T. i M. T. (2) od ponoszenia opłaty za II instancję.

SSA Piotr Filipiak SSA Wojciech Paluch SSA Robert Kirejew

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 374/20

Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	5	
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 24 września 2019 r. sygn. IV K 85/16

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego
oskarżyciel posiłkowy
oskarżyciel prywatny
obrońca
oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego
inny

1.3. Granice zaskarżenia

1.1.1. Kierunek i zakres zaskarżenia		
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	
# w części	#	co do winy

#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
1.1.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	

#	brak zarzutów	
---	---------------	--

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

1.5. Ustalenie faktów

1.1.3. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.1.1.				
1.1.4. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2.1.				

1.6. Ocena dowodów

1.1.5. Dowody będące podstawą ustalenia faktów	
---	--

Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

1.1.6. <i>Łem Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</i>		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
3.1.	Podniesiony w apelacji prokuratora zarzut obraży prawa materialnego w odniesieniu do oskarżonego M. Z.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<p>Oceniając powyższy zarzut w pierwszej kolejności należy wskazać, że oskarżonemu M. Z. prokurator postawił dwa zarzuty. Pierwszy dotyczył popełnienia przestępstwa z art.163 § 1 pkt. 3 i § 3 kk oraz art. 220 § 1 kk przy zastosowaniu art.11 § 2 kk, drugi zaś przestępstwa z art.18 § 1 kk w zw. z art. 165 § 1 pkt. 5 kk i art. 220 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk przy zastosowaniu art.12 kk.</p>		

Sąd Okręgowy przy ponownym rozpoznaniu sprawy uznał, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozwalał na przypisanie oskarżonemu odpowiedzialności za sprowadzenie zdarzenia zagrażającego życiu lub zdrowiu wielu osób albo mieniu w wielkich rozmiarach, w postaci zapalenia i wybuchu metanu oraz wybuchu pyłu węglowego w rejonie ściany 1 pokład (...) na poziomie 1030 metrów, co miało miejsce w dniu 21 listopada 2006 roku w R.. W efekcie oskarżonemu przypisano dwa przestępstwa: z art. 220 § 1 kk przy zastosowaniu art. 12 kk popełnione w okresie od 13 listopada 2006 roku do 21 listopada 2006 roku oraz z art.18 § 1 kk w zw. z art. 165 § 1 pkt 5 kk i art. 220 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk i art.12 kk popełnione w okresie od 13 listopada 2006 roku do 16 listopada 2006 roku.

Zatem oskarżonemu wymierzono dwie kary, za w istocie zbliżone zachowania polegające m.in. na lekceważeniu zasad bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników Zakładu (...) w R. praktycznie w tym samym okresie czasu. Powyższe rozstrzygnięcie w odniesieniu do braku przypisania oskarżonemu odpowiedzialności za sprowadzenie katastrofy nie zostało zakwestionowane w apelacjach wniesionych przez strony.

Stąd też nie sposób odmówić trafności argumentom skarżącego wskazującego, że oba zachowania powinny zostać zakwalifikowane jako jedno przestępstwo. Nie sposób odrębnie penalizować zachowań na szkodę górników poległych w wyniku wybuchu metanu i pyłu węglowego, od działań na szkodę pracowników kopalni i firmy (...) zatrudnionych w tym

<p>samym miejscu, gdzie doszło do eksplozji, lecz na wcześniejszych zmianach, podczas gdy w całym wymienionym okresie dochodziło do lekceważenia zasad BHP, poprzez ignorowanie przekroczeń dopuszczalnego stężenia metanu oraz błędów w zabezpieczeniu likwidowanego wyrobiska poprzez zaniechanie opylania pyłem kamiennym, czy zraszania wodą. Z tych względów sąd odwoławczy, dzieląc co do zasady zarzut obrazy prawa materialnego zakwalifikował zachowanie oskarżonego jako jedno przestępstwo art. 18 § 1 kk w zw. z art. 165 § 1 pkt 5 kk w zw. z art. 220 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 § 1 kk dokonując stosownej zmiany opisu czynu.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>Zmiana zaskarżonego wyroku poprzez przyjęcie, że zachowania oskarżonego stanowiły jedno przestępstwo kwalifikowane z art. 18 § 1 kk w zw. z art. 165 § 1 pkt 5 i § 3 kk w zw. z art. 220 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 kk i wymierzenie kary 8 lat pozbawienia wolności</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Sąd odwoławczy generalnie podzielił wnioski apelacji w zakresie jedności zachowań oskarżonego oraz kwalifikacji prawnej czynu z przyczyn opisanych powyżej. Jednakże zachowania M. Z. nie zakwalifikowano kumulatywnie z art. 165 § 3 kk, mimo, że poza sporem było to, że w przedmiotowym</p>		

zdarzeniu z dnia 21 listopada 2006 r. doszło do śmierci wielu osób.

W przeciwieństwie do oskarżonego K. D., zachowania oskarżonego M. Z. w akcie oskarżenia nie zakwalifikowano z użyciem tego przepisu. Także i skarżąc wyrok w sprawie IV K 124/08 prokurator nie podniósł tego zarzutu. Zatem w tej sytuacji zakwalifikowanie zachowania oskarżonego z surowszego przepisu naruszyłoby zakaz reformationis in peius.

Wobec przypisania oskarżonemu M. Z. jednego przestępstwa zaszła też konieczność wymierzenia nowej kary. W ocenie Sądu Apelacyjnego karą sprawiedliwą, uwzględniającą dyrektywy wymiaru kary w zakresie prewencji ogólnej i indywidualnej jest kara dwóch lat pozbawienia wolności. Za takim rozstrzygnięciem z jednej strony przemawiało dotychczasowe życie oskarżonego, jego aktualna niekaralność i ustabilizowany tryb życia, a z drugiej strony wzgląd na społeczne oddziaływanie kary. Lekceważenie zasad bezpieczeństwa przez m.in. oskarżonego, jako Głównego Inżyniera Wentylacji – Kierownika D. (...) Kopalni (...) w R., finalnie doprowadziło do niespotykanej w swym rozmiarze tragedii, co musiało znaleźć odzwierciedlenie w wymiarze kary. Z drugiej jednak strony proponowany przez oskarżyciela publicznego wymiar kary skutkowałby rozstrzygnięciem niewspółmiernie surowym dla oskarżonego, szczególnie w kontekście wewnętrznej sprawiedliwości orzeczenia jako całości – nie tylko w zakresie objętym niniejszą sprawą. Nie można było tracić z pola widzenia, że oskarżonego nie uznano za winnego spowodowania zdarzenia

<p>zagrożające życiu lub zdrowiu wielu osób albo mieniu w wielkich rozmiarach, w postaci zapalenia i wybuchu metanu oraz wybuchu pyłu węglowego w rejonie ściany 1 pokład (...) na poziomie 1030 metrów, lecz jedynie za winnego spowodowania niebezpieczeństwa powszechnego. Tymczasem mimo braku zaskarżenia orzeczenia sądu Instancji w powyższym zakresie, wnioski prokuratora, co do wymiaru kary pozostały niezmiennie.</p>		
<p>3.2.</p>	<p>Podniesiony w apelacji prokuratora zarzut rażącej niewspółmierności kary w odniesieniu do oskarżonego K. D.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>W ocenie sądu odwoławczego sąd I instancji oceniając stopień i charakter zawinienia oskarżonego K. D., jako Kierownika (...) Zakładu (...) w R. trafnie uznał, że karą sprawiedliwą jest kara 2 lat pozbawienia wolności. Wnioskowana przez oskarżyciela publicznego kara byłaby karą rażąco, niewspółmiernie surową, zupełnie nieadekwatną do wspomnianego stopnia zawinienia oskarżonego. Niewątpliwie na oskarżonym, jako osobie sprawującej najwyższe stanowisko w zakładzie górniczym, ciążyły szczególne obowiązki uczynienia wszystkiego, co w jego mocy, by zapewnić bezpieczeństwo pracy zatrudnionych pracowników. Jednakże oceniając wnioski apelacji nie sposób nie zauważyć rozdzwiewu pomiędzy proponowanym dla oskarżonego wymiarem kary, a prawomocnie zapadłymi orzeczeniami wobec innych</p>		

osób, także odpowiedzialnych za zapewnienie bezpieczeństwa na terenie KWK (...). Zatem patrząc z tej perspektywy uznać należało wymierzoną oskarżonemu karę za sprawiedliwą.

Niestety krytycznie należy odnieść się do kolejnego elementu rozstrzygnięcia dotyczącego oskarżonego K. D., czyli warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności. Sąd Okręgowy przyjął, że „wobec oskarżonych K. D. i J.J. zasadne jest warunkowe zawieszenie wykonania kar pozbawienia wolności. Zdaniem Sądu zawieszenie wykonania kar pozbawienia wolności w przypadku tych oskarżonych daje większą gwarancję pełnej resocjalizacji oraz przestrzegania przez nich porządku prawnego w przyszłości. Właściwości i warunki osobiste oskarżonych, ich dotychczasowy sposób życia pozwalają przyjąć, iż cele kary zostaną osiągnięte bez orzekania bezwzględnej kary pozbawienia wolności.” Dokonując takiego rozstrzygnięcia sąd I instancji nie wziął pod uwagę, że *conditio sine qua non* warunkowego zawieszenia wykonania kary w świetle przepisu art. 69 § 1 kk, w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015 r. było ustalenie, że nie tylko zapobiegnie to powrotowi sprawcy do przestępstwa, ale też i pozwoli osiągnąć cele kary. O ile pierwszy warunek zapewne zostałby spełniony, bo oskarżony nie jest sprawcą zdemoralizowanym, nie był uprzednio karany, prowadzi ustabilizowany tryb życia, to wymóg osiągnięcia celów kary nakazuje odwołanie do treści art. 53 kk definiującego dyrektywy wymiaru kary, w szczególności w zakresie społecznego oddziaływania kary,

czyli prewencji generalnej. W przekonaniu Sądu Apelacyjnego w dalszym ciągu pozostaje aktualny pogląd wyrażony przez Sąd Apelacyjny w Łodzi, że „sąd, chcąc wymierzać karę z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, zobowiązany jest brać pod uwagę dyrektywy sądowego wymiaru kary określone w art. 53 k.k. W ramach tych dyrektyw sąd musi wziąć pod uwagę potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Zawieszenie wykonania orzeczonej kary nie powinno zaś rodzić w opinii społecznej przekonania, że sprawca przestępstwa pozostał w zasadzie bezkarny. Warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary nie należy traktować jako jedynie decyzji sądowej co do wykonania orzeczonej kary danego rodzaju i danej wysokości. Decyzja o warunkowym zawieszeniu wykonania orzeczonej kary jest integralną częścią orzeczenia o karze i należy tę instytucję traktować jako szczególną formę wymiaru kary, jako specyficzną karnoprawną reakcję na popełnione przestępstwo .” (wyrok SA w Łodzi, II AKa 217/00, Prok.i Pr.-wkl. 2001/6/16). Podzielając powyższy pogląd, sąd odwoławczy stanął na stanowisku, że wzgląd na społeczne oddziaływanie kary w sprawie dotyczącej zaniedbań w sferze bezpieczeństwa, organizacji pracy w kopalni węgla, finalnie skutkujących katastrofą w której śmierć poniosło 23 górników – sprzeciwia się zastosowaniu dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia kary pozbawienia wolności. W realiach niniejszej sprawy wymierzenie oskarżonemu kary z warunkowym zawieszeniem jej wykonania dawałoby obraz kary stwarzającej dla oskarżonego jedynie pozorne

dolegliwości, a w rzeczywistości bezkarności.		
Wniosek		
Zmiana zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie oskarżonemu kary 7 lat pozbawienia wolności	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Wniosek został uznany za trafny jedynie w kwestii wymierzenia oskarżonemu K. D. kary bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, natomiast za niezasadny w zakresie podwyższenia wymiaru kary, z powodów omówionych powyżej.		
3.3.	Podniesiony w apelacji pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych zarzut obrazy prawa materialnego w odniesieniu do oskarżonego K. D.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Podniesiony w apelacji pełnomocnika części oskarżycieli posiłkowych zarzut należało uznać za oczywiście bezzasadny. Jedną z kardynalnych zasad prawa karnego jest stosowanie, w sytuacji zmiany stanu prawnego, ustawy korzystniejszej dla oskarżonego. Wynika to wprost z treści art. 4 § 1 kk. Zatem, w odniesieniu do przepisów regulujących możliwość nałożenia na sprawcę obowiązku		

naprawienia szkody, należało prześledzić zmiany w brzmieniu art. 46 § 1 kk na przestrzeni ostatnich 15 lat. Analiza treści tego przepisu w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2007 r. nie pozostawia zaś wątpliwości, że nałożenie takiego obowiązku możliwe było tylko i wyłącznie w razie skazania za przestępstwo spowodowania śmierci, ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, naruszenia czynności narządu ciała lub rozstroju zdrowia, przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji lub przestępstwo przeciwko środowisku, mieniu lub obrotowi gospodarczemu – czyli przestępstwa, których sprawstwa nie przypisano oskarżonemu K. D.. Dopiero z dniem 1 lipca 2007 r. pojawiła się możliwość nałożenia obowiązku naprawienia szkody w razie skazania za m.in. przestępstwo przeciwko prawom osób wykonujących pracę zarobkową. Nadto, aż do dnia 30 czerwca 2015 r. obowiązek naprawienia szkody lub zadośćuczynienia za doznaną krzywdę był zamieszczony w katalogu środków karnych (art. 39 pkt 5 kk w ówczesnym brzmieniu). Zatem do orzekania w przedmiocie takiego obowiązku miały zastosowanie wszelkie dyrektywy wymiaru kary (art. 53 kk w zw. z art. 56 kk).

Reasumując, sąd I instancji trafnie uznał, że brak było możliwości nałożenia na oskarżonego K. D. obowiązku wynikającego z art. 46 kk, zaś apelacja nie zwiierała żadnego argumentu podważającego trafność rozumowania sądu meriti.

Wniosek

<p>Zmiana zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie względem oskarżonego K. D. obowiązku naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonych</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Wniosek bezzasadny z przyczyn omówionych powyżej.</p>		
<p>3.4.</p>	<p>Podniesione w apelacjach obrońcy oskarżonych M. Z. i K. D. zarzuty obrazy art. art. 4, 7 w zw. z 92 i 410, 170 § 1a, 201, 424 § 1 kpk i pozostające w ścisłym związku zarzuty błędu w ustaleniach faktycznych</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Podniesione, w podobnie sformułowanych apelacjach obrońcy obu oskarżonych, zarzuty w istocie stanowiły jedynie polemikę z prawidłowymi ustaleniami Sądu Okręgowego i nie zasługiwały na uwzględnienie.</p> <p>W ocenie sądu odwoławczego, Sąd Okręgowy prawidłowo i zgodnie z obowiązującymi przepisami przeprowadził postępowanie dowodowe i trafnie uznał, że oskarżeni dopuścili się przestępstw przypisanych im w wyroku. Sąd I instancji na rozprawie zetknął się bezpośrednio z oskarżonymi oraz częścią świadków, co do których stosownie do zaleceń zawartych w wyroku sądu odwoławczego sygn. II AKa 421/15 zachodziła konieczność bezpośredniego przesłuchania.</p>		

Prawidłowo, i co należy podkreślić w sposób niekwestionowany przez strony, przeprowadzono dowody z zeznań świadków R. K. (1), M. S. (2), Z. B., I. B. (2), P. M., M. M. (4), P. K. (2), T. J. (2), W. Ż., D. S., P. S., a z których to deponycji wynikało niezbicie, że obaj oskarżeni mieli świadomość powtarzających się przekroczeń dopuszczalnego poziomu metanu, a mimo to nie przerywano prac i nie wycofywano górników w bezpieczne strefy. Bezspornie takie polecenia mogli i powinni wydać oskarżeni. Niezależnie od powyższego, w toku postępowania nie był kwestionowany fakt, że obaj oskarżeni z racji pełnionych funkcji mieli nieskrępowany dostęp do systemu ZEFIR wskazującego stężenia gazów kopalnianych.

Zatem sąd oraz strony zetknęli się osobiście z biegłymi J. D. (2), J. K. (3) i K. M. oraz świadkami J. C., N. S. i E. K.. Biegli byli przesłuchiwani na czterech terminach rozpraw, zaś strony miały nieskrępowaną możliwość zadawania biegłym pytań. Sąd zupełnie niezrozumiały wydaje się zarzut naruszenia dyspozycji art. 201 kpk, skoro w żaden sposób nie wykazano, by opinia biegłych J. D. (2), J. K. (3) i K. M. była niepełna lub niejasna albo by zachodziła sprzeczność w samej opinii lub między różnymi opiniami w tej samej sprawie (traktując jako surogat opinii biegłych sprawozdanie Komisji powołanej przez Prezesa (...)).

Podkreślić przy tym należy, że warunkiem powołania nowych biegłych musi być przekonanie sądu, że dotychczasowa opinia zawiera wyżej wspomniane błędy. Innymi słowy we wspomnianym

przepisie chodzi o wątpliwości sądu, a nie stron. Z samego faktu, że strona nie zgadza się z wnioskami biegłych nie sposób wywodzić naruszenia treści art. 201 kpk. Sąd w pisemnym uzasadnieniu w sposób przekonujący wykazał, dlaczego uznał opinię biegłych za fachową i kompletną. Sąd w logiczny sposób podał też, z jakich względów uznał wniosek biegłych, co do bezpośredniej przyczyny zapalenia się metanu, za jedynie hipotezę, choć „dość przekonującą”. Także i zeznania świadków J. C., N. S. i E. K. nie podważyły wniosków biegłych. W istocie relacje świadków koncentrowały się na kwestiach nie będących przedmiotem sporu, a w każdym razie nie stanowiących sensu finalnie przypisanych oskarżonemu M. Z. i K. D. przestępstw. Jak już wyżej wspomniano sąd meriti doszedł bowiem do przekonania, że: „nie jest możliwym ustalenie bezspornej bezpośredniej przyczyny zapalenia się metanu w dniu 21.11.2006 r. Jest bowiem kilka możliwych przyczyn wskazanych przez Komisję i powołanych biegłych. Każda z nich mogła doprowadzić do zapalenia się metanu, a w konsekwencji do jego wybuchu i wybuchu pyłu węglowego.”

Ocena powyższych dowodów dokonana w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku jest zgodna z zasadami logiki oraz doświadczenia życiowego i w żadnym razie nie narusza wyrażonej w art. 7 kpk zasady swobodnej oceny dowodów. O złamaniu zasady swobodnej oceny dowodów można mówić jedynie wtedy, gdyby ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego zawierała oczywiste błędy natury faktycznej, takie jak przeoczenie

ważnych dowodów, albo logicznej. Taka sytuacja w niniejszym postępowaniu nie wystąpiła.

Podsumowując tę część rozważań, dodatkowo należy wskazać na kuriozalny zarzut naruszenia dyspozycji art. 170 § 1a kpk, czyli przepisu, który wszedł w życie już po wydaniu wyroku przez sąd I instancji.

Okoliczność, że sąd nie dał wiary wyjaśnieniom oskarżonych w świetle zasady swobodnej oceny dowodów nie może budzić żadnych zastrzeżeń sądu II instancji, skoro swe zdanie sąd meriti w sposób należyty uzasadnił, wskazując na szereg nieścisłości, sprzeczności występujących w wersji podanej przez oskarżonych. „Nie dochodzi do naruszenia dyrektywy zawartej w art. 5 § 2 kpk wtedy, gdy wprawdzie istnieją dwie grupy przeciwstawnych sobie dowodów, ale ustalając przebieg wydarzeń sąd orzekający oprze się na dowodach, które wspierają przyjęty stan faktyczny z jednoczesnym przedstawieniem argumentacji przemawiającej za takim wyborem i wskazaniem dlaczego nie dał wiary dowodom przeciwnym” (post. SN, III KK 46/07, OSNwSK 2007/1/943). Sąd poddał analizie zarówno zeznania świadków, jak i wyjaśnienia oskarżonych. Swe stanowisko w tej kwestii prawidłowo uzasadnił. Wskazał dlaczego nie ma wątpliwości, co do sprawstwa oskarżonych. Jak zgodnie przyjmuje się w orzecznictwie dyspozycja art. 5 § 2 kpk skierowana jest do sądu, a nie do uczestników postępowania. Przepis art. 5 § 2 kpk. nie ma odniesienia do wątpliwości, które ma w zakresie postępowania dowodowego któraś ze stron procesu karnego, natomiast przepis ten

dotyczy wyłącznie wątpliwości, które mogły powstać po stronie sądu co do interpretacji zgromadzonego materiału dowodowego, i wskazuje, jak należy w takiej sytuacji postąpić (m.in. wyrok SA w Katowicach, II AKa 389/08, Prok.i Pr.-wkł. 2009/10/37). Zatem skoro sąd meriti nie miał wątpliwości co do sprawstwa oskarżonych, a swe stanowisko w sposób wyczerpujący i zgodny z zasadami doświadczenia życiowego uzasadnił, zarzut obrazy art. 5 § 2 kpk, choć wprost nie wywiedziony, nie mógł zostać uwzględniony.

Co do zarzutu obrazy art. 4 kpk dodatkowo należy zauważyć, że ten przepis formułuje ogólną zasadę procesową i aby trafnie podnieść zarzut jego naruszenia, skarżący wskazać powinien na obrazę konkretnego przepisu (lub przepisów) postępowania gwarantujących przestrzeganie zasady obiektywizmu (post SN, V KK 62/2018, LEX nr 2490938), a w niniejszej sprawie ten wymóg nie został spełniony. Nie sposób też uznać, by Sąd Okręgowy pominął w swych ustaleniach część materiału dowodowego. Skarżący stawia znak równości pomiędzy pominięciem części dowodów, a odmówieniem im wiary. Takie stanowisko nie mogło zostać zaakceptowane przez sąd odwoławczy. Zatem zarzut naruszenia dyspozycji art. 410 kpk także nie mógł zostać uwzględniony. Nie sposób też uznać, by pisemne uzasadnienie wyroku nie spełniało wymogów stawianych przez normę art. 424 § 1 kpk, i to niezależnie od jednoznacznie brzmiącego przepisu art. 455 a kpk.

Dodatkowo należy wskazać, odnosząc się do argumentacji przedstawionej w uzasadnieniach

<p>obu apelacji, a odnoszącej się do interpretacji § 312 Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy, że do oceny zachowania obu oskarżonych, a w szczególności oskarżonego K. D., pełne zastosowanie mają wywody zamieszczone w sekcji 3.5, podczas oceny zarzutów apelacji obrońcy oskarżonego J.J..</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>Zmiana zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonych M. Z. i K. D.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Sąd I instancji nie dopuścił się obrazy art. 4, 7 w zw. z 92 i 410, 170 § 1a, 201, 424 § 1 kpk i nie popełnił błędu w ustaleniach faktycznych</p>		
<p>3.5.</p>	<p>Podniesione w apelacji obrońcy oskarżonego J. J. (2) zarzuty obrazy prawa materialnego</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Obrońca oskarżonego J.J. podniosła trzy zarzuty obrazy prawa materialnego, w tym jeden odnoszący się do kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu (art. 12 kk), a dwa pozostałe dotyczyły obrazy</p>		

przepisów wykonawczych wydanych do art. 73a ust. 3 i art. 78 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. - Prawo geologiczne i górnicze, a to § 24 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 14 czerwca 2002 r. w sprawie zagrożeń naturalnych w zakładach górniczych (Dz. U. Nr 94, poz. 841 z późn. zm.) oraz § 313 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy, prowadzenia ruchu oraz specjalistycznego zabezpieczenia przeciwpożarowego w podziemnych zakładach górniczych (Dz. U. Nr 139, poz. 1169 z późn. zm.).

Żaden z podniesionych zarzutów nie zasługiwał na uwzględnienie.

Odnosząc się do pierwszego z nich należy wskazać, że oskarżonemu nie zarzucono, ani nie przypisano przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu, w szczególności z art. 163 § 1 pkt 3 kk, czy z art. 165 § 1 pkt 5 i § 3 kk, a jedynie przestępstwo przeciwko prawom osób wykonujących pracę zarobkową, czyli występki z art. 220 § 1 kk. Zatem przedmiotem ochrony było prawo pracownika do pracy w bezpiecznych i higienicznych warunkach. Ubocznym przedmiotem ochrony było tu życie i zdrowie pracowników. Ochrona obejmuje wszystkich pracowników, nie tylko tych, którzy obsługują urządzenia funkcjonujące w warunkach zagrożenia lub bezpośrednio stykają się z nimi. (M. Budyn-Kulik [w:] Kodeks karny. Komentarz aktualizowany, red. M. Mozgawa, LEX/el. 2021, art. 220.) Stąd nie została spełniona przesłanka negatywna opisana w art. 12 § 1 kk (d.

art 12 kk) in fine, wskazująca, że jeżeli przedmiotem zamachu jest dobro osobiste, warunkiem uznania wielości zachowań za jeden czyn zabroniony jest tożsamość pokrzywdzonego. Nadto zachowanie oskarżonego polegające na nie dopełnieniu obowiązków z zakresu ciążących nad nim obowiązków dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, z samej swej istoty było rozciągnięte w czasie i sprowadzało się w do tolerowania zaniedbań w zakresie BHP, z jednoczesnym brakiem podjęcia działań usuwających, czy zmniejszających zagrożenia, o których oskarżony, z racji pełnionej funkcji, był informowany. Jednocześnie, co oczywiste, oskarżony nie przebywał stale na terenie KWK (...). Zatem realne możliwości działania miał jedynie wówczas, gdy pełnił swe obowiązki na terenie zakładu. Stąd też zachowanie oskarżonego bez wątpienia było zachowaniem powtarzalnym, składającym się z wielu podobnych czynów.

Podkreślić przy tym należy, że działanie "w wykonaniu z góry powziętego zamiaru" oznacza sytuację, w której sprawca chce popełnić dwa (lub więcej) zachowania lub też, przewidując możliwość ich popełnienia, na to się godzi. Czyn ciągły może być popełniony zarówno z zamiarem bezpośrednim, jak i z zamiarem wynikowym (P. Kardas [w:] Kodeks karny. Część ogólna. Tom I. Część I. Komentarz do art. 1-52, wyd. V, red. W. Wróbel, A. Zoll, Warszawa 2016, art. 12).

Z tych też względów za trafne należało uznać przyjęcie przez sąd meriti, że oskarżony działał

z góry powziętym zamiarem niedopełnienia obowiązków.

Zarzut obrazu § 24 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 14 czerwca 2002 r. w sprawie zagrożeń naturalnych w zakładach górniczych był niezrozumiały w realiach niniejszej sprawy. Treść wspomnianego przepisu jest jasna i klarowna. Zawiera nie budzącą wątpliwości definicję miejsca możliwego wybuchu pyłu węglowego. Wskazać tu należy, że zawarte w § 24 pkt 1-9 w/w rozporządzenia wyliczenie nie jest kompletne, a to przez użycie określenia „w szczególności”. Niemniej pkt 3 wspomnianego paragrafu jednoznacznie precyzuje, że do wybuchu pyłu węglowego może dojść w miejscu nagromadzenia metanu w ilości co najmniej 1,5 %. To, że w okresie od 13 listopada 2006 r. do 21 listopada 2006 r. dochodziło w rejonie ściany 1 w pokładzie (...) na poziomie 1030 metrów do przekroczeń dopuszczalnego poziomu stężenia metanu, jest okolicznością bezsporną. Zatem nakładało to na osoby sprawujące nadzór nad pracownikami wymóg szczególnej dbałości o zapewnienie bezpieczeństwa i higieny pracy.

Oceniając zarzut obrazu oraz § 313 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy, prowadzenia ruchu oraz specjalistycznego zabezpieczenia przeciwpożarowego w podziemnych zakładach górniczych, należy wskazać, że obrońca bardzo selektywnie zinterpretował treść wspomnianego przepisu, akcentując niespójności w treści §§ 313 i 312

tegoż rozporządzenia, a pomijając to, że powyższe dwa przepisy należy oceniać łącznie z innymi normami wynikającymi z tego aktu prawnego, a w szczególności §§ 10 i 247. Nawet przyjmując interpretację obrony, że w rejonie likwidowanej ściany nie było wymogu stosowania stref zabezpieczających, w rozumieniu § 312 rozporządzenia, bo mimo zakończenia eksploatacji było ono nadal wyrobiskiem wybierkowym (sic!!!), to i tak z tego przepisu nie sposób wywodzić zakazu zraszania wodą, czy opylania pyłem kamiennym miejsc w których gromadził się pył węglowy, szczególnie w sytuacji, gdy regularnie dochodziło do przekroczeń dopuszczalnego poziomu stężenia metanu. Oczywiście, nie zapobiegło by to wybuchowi metanu, jako takiego, jednakże skutki wybuchu jedynie metanu byłyby znacznie mniejsze. Podkreślić tu należy, że finalnie na skutek wybuchu metanu i pyłu węglowego łączna długość wyrobisk objęta działaniem płomienia wynosiła około 1100 metrów. Dla oskarżonego, jako dysponującego stosownym wykształceniem i wieloletnim doświadczeniem pracownika kopalni, możliwe następstwa przekroczeń dopuszczalnego poziomu stężenia metanu, w szczególności w zakresie tzw „trójkąta wybuchowości” – były oczywiste. Nadto na oskarżonym, jako osobie decyzyjnej ciążyły też jednoznaczne obowiązki wynikające z § 10 pkt 1 rozporządzenia, zapewnienia takiej organizacji i prowadzenia prac likwidacyjnych, by zapewniło to bezpieczeństwo pracowników i zakładu górniczego. Tymczasem, jak wynika choćby z wniosków opinii biegłych J. D. (2), J. K. (3) i K. M., prace prowadzone

<p>przez pracowników firmy (...), podczas rabowania wyposażenia ściany 1, były zorganizowane niewłaściwie, z lekceważeniem wymogów BHP i prowadzone w wymuszonym pośpiechu, o czym choćby świadczy fakt rozpoczęcia prac likwidacyjnych, mimo nie ukończenia drogi ewakuacyjnej dla rabowanych elementów obudowy, choć nie miało to bezpośredniego związku z zaistnieniem katastrofy. Lekceważono też jednoznaczny wymóg narzucony przez przepis § 247 ust. 1 pkt 1 w/w rozporządzenia, a nakazujący wycofanie ludzi z zagrożonych wyrobisk, gdy zawartość metanu wynosiła ponad 2 %.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>Zmiana zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego J.J., ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, a w razie nieuwzględnienia powyższych wniosków o zwolnienie oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Sąd I instancji nie dopuścił się obrazy przepisów prawa materialnego.</p>		
<p>3.6.</p>	<p>Podniesione w apelacji obrońcy oskarżonego J.J. zarzuty obrazy art. 4, 7, 366 § 1, 410, 5 § 2., 8 § , 443, 170 § 1 pkt 5, 442 § 3, 633 kpk i pozostające w ścisłym</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>

	związku zarzuty błędu w ustaleniach faktycznych	
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<p>Apelacja obrońcy oskarżonego J. J. w zakresie odnoszącym się do obrazu przepisów procedury i błędów w ustaleniach faktycznych, podobnie jak zbliżone treścią apelacje obrońcy pozostałych oskarżonych, w istocie stanowiła polemikę z prawidłowymi ustaleniami sądu meriti i do sprawy nie wniosła niczego nowego. Obrońca w złożonym środku odwoławczym podniosła podobne argumenty jak w apelacji złożonej w sprawie IV K 124/08, inaczej interpretując fakty, niż sąd I instancji. Zatem do zarzutów apelacji we wspomnianym zakresie pełne zastosowanie ma argumentacja przedstawiona we wcześniejszej części niniejszego uzasadnienia (sekcja 3.4). Dodatkowo można jeszcze wskazać, że Sąd Apelacyjny uchylając wyrok w sprawie IV K 124/08 nie narzucił sądowi rozpoznającemu sprawę ponownie kierunku orzekania wprost stwierdzając, że: „(...)na obecnym etapie postępowania przesądzanie kierunku odpowiedzialności byłoby przedwczesne. Zależy to bowiem od ustalenia przez Sąd I instancji, czy zachowanie oskarżonych M. Z., K. D. i J. J. wyczerpywało znamiona czynów zabronionych, a jeśli tak to jakich. Sąd powinien przy tym przede wszystkim sprecyzować, w jakich dokładnie działaniach, a już szczególnie w jakich konkretnie zaniechaniach poszczególnych oskarżonych dopatruje się ewentualnej realizacji czynności sprawczych”. Kluczowym,</p>		

w ocenie sądu odwoławczego, było przeprowadzenie przy ponownym rozpoznaniu sprawy dowodu z opinii biegłych celem udzielenia odpowiedzi na szereg pytań wskazanych w uzasadnieniu wyroku w sprawie II AKa 421/15.

Z powyższego zalecenia Sąd Okręgowy w pełni się wywiązał, zaś niezadowolenie stron z wniosków opinii, jak już wcześniej wykazano, nie obligowało w żadnym razie sądu orzekającego do dopuszczenia dowodu z kontropinii. W efekcie na uwzględnienie nie zasługiwały zarzuty odnoszące się do obrazy art. 170 § 1 pkt 5, 442 § 3 kpk.

Należy także zwrócić uwagę na wewnętrzną sprzeczność zarzutów apelacji, w których obrońca zarzucała wyrokowi jednocześnie naruszenie art. 5 kpk., w tym zasady in dubio pro reo i dowolną ocenę dowodów - art. 7 kpk. Skarżący może bowiem skutecznie powoływać się na treść art. 5§2 kpk. tylko wtedy, gdy sąd orzekający po przeprowadzeniu postępowania dowodowego dokona wszechstronnej oceny dowodów, zgodnie z wymogami art. 7 kpk. i mimo tego nie usunie wątpliwości, co do istotnych okoliczności sprawy. Nie można zatem skutecznie podnosić obrazy reguł przewidzianych w tych dwóch normach prawnych.

Nie sposób też uznać, by Sąd Okręgowy dopuścił się obrazy art. 443 kpk, w sytuacji, gdy oskarżonemu przypisano przestępstwo zakwalifikowane według tego samego przepisu i wymierzono mu taką samą karę, jak w wyroku pierwotnym. Sąd nie dokonał też jakichkolwiek nowych

ustaleń faktycznych na niekorzyść oskarżonego.

Odnosząc się do zarzutu obrazy art. 443 kpk, poprzez obciążenie oskarżonego kosztami postępowania, mimo zwolnienia go od ich ponoszenia w wyroku w sprawie IV K 124/08 wskazać należy, że Sąd Apelacyjny w pełni podziela pogląd zawarty w postanowieniu tut. Sądu, iż „nie można wywodzić, iż w przypadku zawarcia w wyroku orzeczenia o zwolnieniu od kosztów sądowych i apelacji wniesionej na korzyść oskarżonego, zakaz reformationis in peius, ma polegać na tym, że w ponownym postępowaniu musi zapaść rozstrzygnięcie zwalniające oskarżonego od ponoszenia kosztów. Treść art. 627 k.p.k., art. 628 k.p.k. i 629 k.p.k. oraz art. 632 i 634 k.p.k. przesądza zasadę, iż każda osoba, która przez swój czyn spowodowała postępowanie karne obowiązana jest do poniesienia kosztów tego postępowania, chyba że została uniewinniona lub umorzono postępowanie” (post. SA w Katowicach z 7.02.2018 r., II AKz 86/18, Biul.SAKa 2018, nr 1, poz. 49).

Niewątpliwie sąd, rozliczając koszty według zasady słuszności określonej w art. 633 kpk., nie powinien automatycznie dzielić kwoty na części równe, ale powinien rozważyć i uzasadnić, w jakiej części oskarżeni muszą ponieść koszty (post. SN z 13.05.2020 r., I KK 48/20, LEX nr 302893). Nie oznacza to jednak, że w tej konkretnej sprawie równy podział kosztów pomiędzy trójkę oskarżonych był błędem, skoro gross kosztów stanowiło wynagrodzenie biegłych J. D. (2), J. K. (3) i K. M. za wydanie opinii, dotyczącej w równym

stopniu każdego z oskarżonych, zaś pozostałe koszty sprowadzały się do opłat za wydanie informacji z KRK i ryczałtu za instancję. Brak też było uzasadnienia do zwolnienia oskarżonego J.J. od ponoszenia kosztów, skoro posiada on stałe źródło utrzymania i majątek pozwalający na uiszczenie kosztów.	
Wniosek	
Zmiana zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego J. J., ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, a w razie nieuwzględnienia powyższych wniosków o zwolnienie oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.	
Wnioski bezzasadne z powodów opisanych powyżej	

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
4.1.	
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
1.7. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	

5.1.1.	Przedmiot utrzymania w mocy
Rozstrzygnięcie z przedmiocie winy w odniesieniu do oskarżonego M. Z., a także zasadności winy, wysokości kary pozbawienia wolności i braku orzeczenia obowiązku naprawienia szkody oskarżonego w odniesieniu do oskarżonego K. D. oraz winy i orzeczenia o kosztach w odniesieniu do oskarżonego J.J.	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
Brak było podstaw do uwzględnienia apelacji obrońców w/w oskarżonych oraz apelacji pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych, a także częściowo apelacji prokuratora z powodów opisanych w sekcjach 3.2, 3.3, 3.4, 3.5 i 3.6	
1.8. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
5.2.1.	Przedmiot i zakres zmiany
Rozstrzygnięcie z przedmiocie kwalifikacji prawnej oraz wysokości kary w odniesieniu do oskarżonego M. Z. oraz w zakresie uchylenia warunkowego zawieszenia wykonania kary w odniesieniu do oskarżonego K. D.	
Zwięźle o powodach zmiany	
Opisane w sekcjach 3.1 i 3.2	

1.9. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
1.1.7. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia	
5.3.1.1.1.	# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia	

5.3.1.2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Związłe o powodach uchylenia		
5.3.1.3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Związłe o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
5.3.1.4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Związłe o powodach uchylenia		
1.1.8. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
1.10. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
3	Podstawę rozstrzygnięcia stanowiły przepisy art. 636 kpk, art. 634 kpk w zw. z art. 627 kpk oraz art. 2, art. 8 i art. 10 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (t.j. Dz. U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 z późn. zm.).
4	Podstawę rozstrzygnięcia stanowiły przepisy art. 624 § 1 kpk oraz art. 17 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o

opłatach w sprawach karnych (t.j. Dz. U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 z późn. zm.).

7. PODPIS

SSA Piotr Filipiak SSA Wojciech Paluch SSA Robert Kirejew

1.11. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	Prokurator Okręgowy w Gliwicach		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Kwalifikacja prawna czynów przypisanych oskarżonemu M. Z., wysokość kary wymierzonej oskarżonemu K. D.		
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	

#	brak zarzutów		
1.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana

1.12. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	2		
Podmiot wnoszący apelację	Pełnomocnik oskarżycieli posiłkowych		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Zaniechanie nałożenia na oskarżonego K. D. obowiązku naprawienia szkody w trybie art. 46 kk		
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			

#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
1.4. Wnioski		

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

1.13. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	3		
Podmiot wnoszący apelację	Obrońca oskarżonego M. Z.		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	uznanie oskarżonego za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów		
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu		

	przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana

1.14. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	4		
Podmiot wnoszący apelację	Obrońca oskarżonego K. D.		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	uznanie oskarżonego za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu		
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		

#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana

1.15. zaskarżenia	Granice	
-----------------------------	----------------	--

Kolejny numer załącznika	5		
Podmiot wnoszący apelację	Obrońca oskarżonego J. J.		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	uznanie oskarżonego za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu		
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany		

	w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana